

Ensidig Klokke

Campanula rapunculoides

Flere arter med klokkeformede blomster kaldes klokkeblomster, utvivlsomt fordi blomsternes form har talt til fantasien og ledt tanken hen på kirken og det himmelske.

Den lille fe i Walt Disneys tegnefilm om Peter Pan hedder Klokkeblomst og bærer en kjole, der har form som blomsten.

Hos 'Mariaklokke' var blomsterne symbol på den overdådige kjole, som man forestillede sig, at himmeldronningen bar, og ligger dermed milevidt fra forestillingerne om den fattige jomfru i barselsnød, som vi hører om fra testamenterne.

Den ensidige klokke kaldes mere prosaisk for 'havepest', fordi den har en ubehagelig tendens til at brede sig, hvor den ikke er velkommen.

Dens mindre slægtning 'Liden Klokke', *Campanula rotundifolia*, er en spinkel plante med nikkende lyseblå blomster og runde grundstillede blade. Den finder man på tørre enge og i krat.

Den ensidige klokke er en halv meter høj urt, der vokser fra underjordiske

knolde, hvis høje næringsindhold har været brugt til at holde sulten fra døren.

Den er flerårig og vokser med en stiv kantet stængel, der er besat af stive hår.

Planten har mælkesaft, der kan bruges til at farve tøj.

Bladene sidder spredt og er ligeledes behårede.

.Den blomstrer mellem juni og september med lilla blomster, der sidder i en ensidig klase i bladhjørnerne.

Den har et særdeles kraftigt rodnet med udløbere og knolde, der gør den svær at luge væk.

Den menes at være indført til landet i 1700 tallet, hvor interessen for prydhaver eksploderede.

Den findes forvildet overalt i Danmark, hvor man især finder den på næringsrig jord, i haver og i parker og på strandvolde.

Under den kolde krig, fandt den sig et fristed på en fugtig eng på grænsestriben mellem øst og vest, hvor den ugenert af menneskers stridigheder

kunne gro i selskab med andre vilde blomster.

Klokkeblomst er blevet brugt til tøjfarvning og medicin til kvæg.

Rodknoldene kan koges og spises som asparges.

Som legetøj har klokkeblomsten fået rollen som børns 'fingerbøl' og det sagdes, at hvis man kunne krænge blomsten helt tilbage uden at den gik i stykker, så ville man få et ønske opfyldt!

Udover at levere kalorier til husholdningen, kan saften fra klokkeblomstens blade bruges til at farve tekstiler blå og plantesaften er indgået i maling og blækfremstilling.

Tilsat alun farver den grønt.

Mens navnet hentyder til blomstens form, (campana= klokke), så hentyder efternavnet 'rapunculoides' til en kendt eventyrskikkelse fra Grimms eventyr, hvor Rapunzel er en ung pige, der er spærret inde i et højt tårn af en ond heks, som hævn for, at hendes mor i sin tid stjal rodknolde fra heksens have. Heldigvis bliver hun reddet af en prins. De mødes bag heksens ryg ved at prinsen klatrer op i tårnet ad pigens lange hår og flygter sammen. Efter endnu en del modgang, får de til sidst hinanden.

Ensidig Klokke er almindelig på Møn, træffes også på mange kirkegaarde.